

*** عَيْنَ الْأَصْحَ وَالْأَدَقَّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ:

۱- «قَرَأْتُ كِتَابًا مَوْؤَلَّهُ لَمْ يَكُنْ قَادِرًا عَلَى تَحْرِيكِ يَدِهِ وَلَنْكَهَ يَرْسُمُ وَيُنْشُدُ وَيُؤَلِّفُ» كِتَابِي رَا خَوَانِدَمُ كَه

- ۱) مؤلفش قادر نبود دستش را حرکت دهد ولی نقاشی هم می کرد و شعر می سرود و تألیف می کرد.
- ۲) نویسنده آن قادر به حرکت دادن دستش نبود ولیکن نقاشی می کرد و شعر می سرود و تألیف می کرد.
- ۳) نویسنده اش توان حرکت دادن دست خود را ندارد ولی نقاشی می کند و شعر می سراید و تألیف می کند.
- ۴) مؤلف آن نمی توانست دست خویش را حرکت دهد ولیکن نقاشی هم می کند و شعر می سراید و تألیف می کند.

۲- «لَمَّا دَخَلْتُ الْمَكْتَبَةَ شَاهَدْتُ طَلَبًا يُطَالَعُونَ دَرُوسَهُمْ بَجَدِّ»

- ۱) وقتی وارد کتابخانه شدم دانش آموزانی را دیدم که با جدیت دروس خود را مطالعه می کردند.
- ۲) آن گاه که به کتابخانه داخل شدم دانش آموزان را دیدم که دروس خود را با جدیت مطالعه می کنند.
- ۳) آن گاه که وارد کتابخانه ای شدم دانش آموزانی را مشاهده کردم که با جدیت درس های خود را مطالعه می کنند.
- ۴) وقتی داخل کتابخانه ای شدم دانش آموزان را مشاهده کردم که به طور جدی درس های خود را مطالعه می کردند.

۳- «أَنْتَشِيرُ الْكُذَّابَ وَ مَا إِلَّا سَرَابٌ يُعْرَفُ الْحَقِيقَةَ إِلَيْنَا عَلَى الْعَكْسِ»

- ۱) با دروغگو شور می کردم اما او فقط یک سراب بیش نبود که حقایق را معکوس به من معرفی می کرد.
- ۲) آیا این دروغگویی که با او مشورت می کنی کسی جز سرابی است که حقایق را به ما وارونه می شناساند.
- ۳) آیا با دروغگو مشورت می کنی در حالیکه او فقط سرابی است که حقیقت را به ما وارونه معرفی می کند.
- ۴) چگونه با دروغگو مشورت می کنی حال آنکه او چیزی جز سراب نیست که حقیقت را معکوس به ما می شناساند.

۴- «كُلَّ يَوْمٍ أَرْكَبُ السَّيَّارَةَ فِي السَّاعَةِ السَّادِسَةِ وَالنَّصْفِ حَتَّى أَصِلَ إِلَى بَيْتِنَا فِي الثَّامِنَةِ إِلَّا رُبْعًا»

- ۱) هر روز ساعت شش و نیم سوار ماشین می شوم تا یک ربع به هشت مانده به خانه مان برسم.
- ۲) ساعت شش و نیم هر روز سوار اتومبیل می شوم تا اینکه ساعت هشت و ربع به خانه مان برسم.
- ۳) همه روزه ساعت شش و نیم سوار تاکسی می شدم و در ساعت یک ربع به هشت به خانه می رسیدم.
- ۴) ساعت شش و نیم همه روزه سوار تاکسی می شدم و در ساعت هشت یک ربع کم به خانه می رسیدم.

۵- «كُلَّ النَّاسِ سِوَاءٌ وَ مَا هُمْ سِوَى لَحْمٍ وَ عَظْمٍ وَ عَصَبٍ لَأْمٍ وَ لَأْبٍ وَ الْجَهَّالُ يَفْتَخِرُونَ بِنَسَبِهِمْ»

- ۱) همه مردم برابرند و جز گوشت و استخوان و پی از یک پدر و مادر نیستند درحالی که نادانان به نسب خود افتخار می کنند.
- ۲) همه مردم با هم برابرند و چیزی جز گوشت و استخوان و پی از پدر و مادرشان نیستند حال آنکه نادان مفتخر به نژاد خود است.
- ۳) مردم همگی با هم برابرند و جز گوشت و استخوان و عصبی از پدر و مادرشان نیستند اما نادان به نسب خود فخر می فروشد.
- ۴) مردم همگی یکی هستند از گوشت و استخوان و عصب و از یک پدر و مادر اما نادانان به نژاد خود افتخار می کنند.

۶- «مَنْ ابْتَعَدَ عَنِ الْأَمِيَالِ النَّفْسَانِيَةِ شَابًا وَ أَقْبَلَ عَلَى الْعُلُومِ النَّافِعَةِ فَلَعَلَّ قَلْبَهُ يُمَلَأُ إِيمَانًا»

- ۱) هر کس از تمایلات نفسانی جوانی دور شود و به علوم سودمند روی کند شاید قلبش از ایمان پُر شود.
- ۲) اگر کسی در جوانی از خواهش های نفسانی دوری کند و به علوم سودمندی روی بیاورد شاید قلب خود را از ایمان پُر کند.
- ۳) کسی که در جوانی از خواهش های نفسانی دور شده به علوم سودمند روی بیاورد امید آن است که قلب او از ایمان پُر شود.
- ۴) هر کسی که از امیال نفسانی جوانی دوری کرده و به علوم سودمند روی کند امید است که قلب خویش را از ایمان پُر کند.

۷- «وَجَدْتُ الشَّمْسَ أَقْوَى مَصْدَرٍ يَكْفِينَا نُورَهَا وَ حَرَارَتَهَا دُونَ أَنْ تَقْرَبَ إِلَيْنَا أَوْ تَبْتَعِدَ عَنَّا»

- ۱) دیدم خورشید قوی ترین منبع است که نور و حرارتش بدون اینکه به ما نزدیک و یا از ما دور شود برایمان کافی است.
- ۲) خورشید را پرانرژی ترین منبع یافتم که نورش و حرارتش برایمان کافی است بدون نزدیکی به ما و دوری از ما.
- ۳) خورشید را نیرومندترین منبعی یافتم که نور و حرارت آن بی آنکه به ما نزدیک شود و یا از ما دور شود برای ما کافی می باشد.
- ۴) این خورشید قدرتمندترین منبعی است که نور و حرارتش برای همه ما کافی می باشد بدون آنکه بتواند نزدیک به ما یا دور از ما شود.

٨- عَيْنُ الْخَطَأِ؛

- (١) من يَقصد أن يسبح في البحر؛ کسی که قصد دارد در دریا شنا کند.
- (٢) يَجِب عليه أن يتعلّم كيف يسبح؛ باید بیاموزد که چگونه شنا کند.
- (٣) لِأَنَّ السَّباحة في البحر الّذي له أمواج مرتفعة صعبٌ؛ زیرا شنا کردن در دریایی که امواجی بلند دارد سخت است.
- (٤) و إنقاذ انسان كهذا الإنسان أصعب كثيراً؛ و نجات یافتن چنین انسانی بسیار سخت است.

٩- عَيْنُ الصَّحِيحِ؛

- (١) إذا لا تكون مقتدرًا فالآخرين لا يسمعون كلامك؛ هرگاه مقتدر نبودى دیگران به سخن تو گوش نمی‌دهند.
- (٢) لا تُكْرِمُ اللَّئيمَ لِأَنَّهُ يَتَمَرَّدُ تَمَرُّدًا و أنت تِيَّاسٌ؛ انسان فرومایه را گرامی مدار برای اینکه او قطعاً نافرمانی خواهد کرد درحالی که تو مأیوس شده‌ای.
- (٣) السكوت أجمل كلام قد يستطيع أن يثير الشخص أكثر من كل شيءٍ آخر؛ سکوت زیباترین سخنی است که گاهی می‌تواند شخص را بیش از هر چیز دیگری برانگیزاند.
- (٤) يُصَاد الحوت ليستفيد الكيمياءيون من زيت كبده في صناعة مواد التجميل؛ نهنگ‌ها صید می‌شوند تا شیمی‌دانان از روغن کبد آن‌ها در ساختن مواد آرایشی استفاده کنند.

١٠- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي التَّعْرِيبِ؛

«دانشنامه فرهنگ بسیار کوچکی است که تعداد اندکی از علوم را در بر دارد»

- (١) الموسوعة معجمٌ صغيرٌ جداً يَجْمَعُ قليلاً من العلوم.
 - (٢) دائرة المعارف موسوعةٌ صغيرةٌ جداً تَجْمَعُ علوماً قليلةً.
 - (٣) إنَّ الموسوعةَ المعجمَ الصغيرَ كثيراً يَشْمَلُ القليلَ من علومٍ.
 - (٤) إنَّ دائرةَ المعارفِ الموسوعةَ الصغيرةَ كثيراً تُشْمَلُ على علومٍ قليلةٍ.
- إِقْرَأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ: (٣٦-٣٩)
- إِنَّ الْمِيزَانَ مِنْذُ الْقَدِيمِ حَتَّى الْآنَ وَسِيلَةٌ لِيُوزَنَ الْأَشْيَاءَ وَ هُوَ رَمَزٌ لِلْعَدْلِ وَ الْمَسَاوَاةِ وَ تُسَمَّى الْقِيَامَةُ أَيْضاً يَوْمَ الْحِسَابِ وَ الْمِيزَانِ وَ قَدْ أَصْبَحَ شِعَاراً تَرْفَعُهُ الْمَحَاكِمُ فِي الْعَالَمِ بِالرَّغْمِ مِنْ كَوْنِهِ آلَةً بَسِيطَةً. اخْتَرَعَ الْإِنْسَانُ الْمِيزَانَ لِتَيْسِيرِ شُؤُونِهِ الْاِقْتِصَادِيَّةِ. فِي الْبَدَايَةِ كَانَتْ الْمَوَازِينُ (ج مِيزَان) حَجَرِيَّةً بَسِيطَةً ثُمَّ تَوَسَّعَتْ اسْتِخْدَامَاتُهَا. فَقَدْ قَامَ قُدَمَاةُ الْمَصْرِيِّينَ بِصِنَاعَةِ مَوَازِينٍ مِنَ الْخَشَبِ تُعَلَّقُ فِي أَطْرَافِهَا كَفَّتَانِ. وَ لِلْمَوَازِينِ أَنْوَاعٌ مُتَعَدِّدَةٌ بَعْضُهَا مُدْرَجَةٌ يَسْتُخْدَمُهَا الْبِقَالُونَ وَ فِي حِسَابِ الْأَوْزَانِ الثَّقِيلَةِ نَسْتُخْدَمُ الْقَبَانَ (قَبَان) وَ أَخِيرًا يُسْتُخْدَمُ النُّوعُ الْإِلِكْتْرُونِيٌّ مِنْهُ وَ هُوَ عَلَى كَفَّةٍ وَاحِدَةٍ فَقَطْ.

١١- عَيْنُ الصَّحِيحِ؛

- (١) نَرَى الْمِيزَانَ الْإِلِكْتْرُونِيَّ كَثِيراً فِي الْأَسْوَاقِ.
- (٢) شِعَارُ الْمَحَاكِمِ صُورَةُ الْمِيزَانِ وَ هُوَ لَيْسَ بَسِيطاً.
- (٣) كَانَ الْمَصْرِيُّونَ أَوَّلَ مَنْ قَامَ بِصِنَاعَةِ الْمَوَازِينِ وَ لَهَا كَفَّتَانِ.
- (٤) نَسْتُخْدَمُ الْقَبَانَ لِلْأَوْزَانِ الثَّقِيلَةِ وَ لَهُ كَفَّتَانِ وَ لِلْمَوَازِينِ الْمُدْرَجَةِ كَفَّةٌ وَاحِدَةٌ.

١٢- عَيْنُ الْخَطَأِ: الدَّقَّةُ فِي الْحِسَابِ

- (١) سبب لصحة بيعنا و شرائنا في المجتمع
- (٢) كانت منذ قديم الزمان حتى الآن
- (٣) حصولنا عليها بواسطة الوسائل الخاصة
- (٤) لا تحصل إلّا بالموازين المدرّجة الدقيقة

١٣- عَيْنُ الْخَطَأِ: إن لم يكن الميزان

- (١) يظهر الظلم و العدوان كثيراً
- (٢) تزول سهولة البيع و الشراء بين الناس
- (٣) تحصل للمحاكم مشاكل عديدة
- (٤) لا تحصل على وزن الأشياء إلّا بصعوبة

١٤- عَيْنُ الْأَقْرَبِ لِمَفْهُومِ النَّصِّ؛

- (١) (إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ)
- (٢) (أَوْفُوا الْكَيْلَ وَ الْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ)
- (٣) (إِعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى)
- (٤) (فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ)

عَيِّن الصَّحِيحَ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ؛

١٥- «تَوَسَّعَتْ»

- (١) فعل ماضٍ - للغائب - حروفه الأصلية «و س ع» و مصدره «توسَّع» / مفعوله ضمير «ها»
- (٢) للغائبة - مزيد ثلاثي (مصدره: توسَّع على وزن تفعل) / فعل و فاعله استخدامات و الجملة فعلية
- (٣) فعل ماضٍ - مزيد ثلاثي (مصدره: توسيع على وزن تفعيل) / فاعله استخدامات و مفعوله ضمير «ها»
- (٤) للمخاطب - حروفه الأصلية «و س ع» و وزنه «تفعل» / فعل و فاعله استخدامات و الجملة فعلية

١٦- «يستخدم»

- (١) للغائب - مزيد ثلاثي من وزن استفعال / فاعله «البقالون» و مفعوله ضمير «ها» المتصل
- (٢) مضارع - للغائب - حروفه الأصلية «س خ م» و وزنه استفعال / فعل و مع فاعله جملة فعلية
- (٣) للغائب - مزيد ثلاثي (ماضيه: استخدم، مصدره، استخدام، على وزن افتعال) / فعل و فاعله «البقالون»
- (٤) فعل مضارع - مزيد ثلاثي (من وزن افتعل و مصدره استخدام) / فعل و فاعله «البقالون» و الجملة فعلية

١٧- «البقالون»

- (١) جمع سالم للمذكر - اسم مبالغة (للدلالة على صاحب الحرفة) - مُعرَّف بأل / فاعل لفعل يستخدم
- (٢) اسم - جمع مكسَّر أو تكسير - اسم مبالغة (على وزن فغال) - معرفة / فاعل لفعل يستخدم
- (٣) جمع سالم للمذكر - على وزن فغال (حروفه الأصلية: ق ل و) / فاعل و حرف النون مفتوحة دائماً
- (٤) اسم - جمع سالم للمذكر - اسم مبالغة (للدلالة على الآلة أو الوسيلة) - مُعرَّف بأل / فاعل لفعل يستخدم

١٨- عَيِّن الخَطَأَ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الكَلِمَاتِ؛

- (١) تَجْتَهِّدُ الأُمَّ لِتَرْبِيَةِ أولادِهَا إجتهداً بالغا.
- (٢) حاولَ العُلَمَاءُ مَعْرِفَةَ سِرِّ تِلْكَ الظَّاهِرَةِ العَجِيبَةِ.
- (٣) لِأَنَّ الكُتُبَ تَجَارِبُ الأُمَمِ على مَرِّ الأَلفِ السَّنِينِ.
- (٤) شَجَرَةٌ يَسْتَحْدِمُهَا المَزَارِعُونَ كَسِيَاجٍ حَوْلَ المَزَارِعِ.

١٩- عَيِّن الصَّحِيحَ؛

- (١) الذَّنُوبُ الكَبِيرَةُ: إثم
- (٢) الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ: تائب
- (٣) مَنْ لا يُرَاعِي القَانُونَ: مُشاغِب
- (٤) مَنْ يَتَكَلَّمُ بصوتِ ضَعِيفٍ: هَمَس

٢٠- عَيِّن الفِعْلَ الَّذِي يُمَكِّنُ أَنْ يَبْنَى لِلْمَجْهُولِ؛

- (١) تَعَجَّبْتُ مِنْ أَعْمَالِهِ الكَبِيرَةِ مَعَ أَنَّهُ كانَ أصغرَ سِنًا مِنَ الأَخْرِينِ.
- (٢) فِي حَدِيقَتِنَا أَزْهَارٌ جَمِيلَةٌ يَفْرَحُ النَّاطِرُونَ بِرُؤْيُوتِهَا.
- (٣) على المؤمنین أن یکتسبوا العلم و الأخلاق فی حیاتهم.
- (٤) إن یصبر قليلاً یقترب من مطلوبه فی النِّهاية.

٢١- عَيِّن عِبْرَةً ما جَاءَ فِيهَا نونُ الوَقَايةِ؛

- (١) المَعْلَمُونَ يُرْشِدُونَنِي فِي تَعَلُّمِ الدَّرُوسِ الصَّعْبَةِ فِي نِهَايَةِ الفِصْلِ الدِّرَاسِيِّ.
- (٢) يا صَدِيقَتِي لا تَحْزَنِي مِنَ صُعُوبَاتِ الدَّهْرِ أَبَدًا.
- (٣) أَطْلَبُ مِنْكُمْ أَنْ تُسَاعِدُونِي فِي إِصْلاحِ أُمُورِ حَيَاتِي.
- (٤) إِسْتَقْبَلُونِي عِنْدَمَا أَنْزِلُ مِنَ الحافِلَةِ وَ رَحِّبُونِي.

٢٢- عَيِّن الجُمْلَةَ الوَصْفِيَّةَ؛

- (١) لا تَعْمَلُوا عَمَلًا تَخَافُونَ أَنْ يَعْلَمَهُ اللهُ.
- (٢) تَجَرَّعَ العُظَمَاءُ أَلَمًا كَثِيرَةً فِي حَيَاتِهِمُ العِلْمِيَّةِ.
- (٣) أليس في هذه الشركة موطئ لائقٍ لحلِّ المسألة.
- (٤) يريد الرئيس أن يكرم شخصاً أكثر شأنًا من الآخرين.

٢٣- عَيِّن الجُمْلَةَ غيرَ الشرطيةِ؛

- (١) مَنْ خافَ الناسَ مِنْ لسانِهِ فَهُوَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ.
- (٢) مَنْ لا يَسْتَعْمِنُ إلى كِلامِ المَعْلَمَةِ جَيِّدًا يَرْسِبُ فِي الامْتِحاناتِ.
- (٣) مَنْ يَقْتَرِبُوا مِنَ الذَّنُوبِ فَهُمُ مِنَ الخاسِرِينَ.
- (٤) مَنْ اعْتَرَفَ بِذَنْبِهِ قَبْلَ أَنْ أبدأ كِلامِي.

٢٤- عَيِّن ما فيه أسلوب الحصر؛

(١) لم يُشارك في الدرس إلّا أربعة من التلاميذ.

(٣) ذهبنا كلّ الأيّام إلى الشركة إلّا الجمعة.

(٢) ما كان لنا عملٌ إلّا القيام بواجبنا.

(٤) أنا طالعتُ كلّ الكتاب إلّا ورقتين.

٢٥- عَيِّن ما ليس فيه الحال؛

(١) أصبح صديقي فرحاً من خبر نجاحي في هذه الحفلة.

(٣) قُمتُ للإجابة عن الدرس مؤدّباً ثمّ جلستُ بإذن المعلم.

(٢) رجع المُجاهدون من ساحة القتال و هم شاكرون لله.

(٤) نعتصم بحبل الله في سبيله خاضعين.